

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΟ ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ • ΤΜΗΜΑΤΑ ΔΙΕΤΟΥΣ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑΣ

ΛΑΤΙΝΙΚΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ Β' ΛΥΚΕΙΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΟΝΟΜΑ:

Βαθμός

ΗΜ/ΝΙΑ: 15/ 12 / 2024

ΤΜΗΜΑ:

☺

%

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΛΑΤΙΝΙΚΩΝ

Β ΛΥΚΕΙΟΥ

15/12/2024

I.

In ea civitate, quam leges continent, boni viri libenter leges servant. Lex enim est fundamentum libertatis, fons aequitatis. Mens et animus et consilium et sententia civitatis posita est in legibus. Ut corpora nostra **sine mente**, sic civitas sine lege non stat. Legum ministri sunt magistratus, legum interpretes iudices, legum denique omnes servi sumus: sic enim liberi esse possumus.

II.

Caesar propter frumenti inopiam legiōnes in hibernis multis conlocat. Ex quibus quattuor in Nerviiis hiemāre iubet et tribus imperat in Belgis remanēre. Legātos omnes frumentum in castra importāre iubet. Milites his verbis admonet: «Hostes **adventāre** audio; speculatōres nostri eos prope esse nuntiant. Vim hostium cavēre debetis;

III.

Gaius Plinius Cornelio Tacito suo salutem. Ridebis. Ego tres apros feroces cepi. «Ipse?» interrogabis. Ipse. Ad retia sedebam; erat in proximo non venabulum sed stilus et pugillares; cogitabam aliquid enotabamque; etsi retia vacua, plenas tamen ceras habebam. **Silvae et solitudo** sunt magna incitamenta cogitationis. Cum in venationibus eris, licebit tibi quoque pugillares adportare: videbis non Dianam in montibus sed Minervam errare. Vale!

.....

IV.

Filius eius Sextus Tarquinius pudicitiam Lucretiae, uxoris Collatini, laedit. Maritus et pater et Iunius Brutus eam maestam inveniunt. Illis femina cum lacrimis iniuriam aperit et cultro se ipsam interficit. Brutus ex vulnere dolore magno cultrum extrahit et delictum punire parat. Populum concitat et Tarquinio imperium adimit. Liber iam populus Romanus duo consules, Iunium Brutum et Tarquinium Collatinum, deligere constituit.

.....

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A. Να μεταφράσετε μόνο τα υπογραμμισμένα αποσπάσματα.

Μονάδες 20

B1.

- i. Τα Λατινικά ανήκουν στην ινδοευρωπαϊκή γλωσσική οικογένεια όπως και τα Ελληνικά
- ii. Πλήθος λατινικών λέξεων και μαζί με αυτές και τα αντίστοιχα πολιτισμικά φορτία μεταφέρονται και «πολιτογραφούνται» στο ελληνικό λεξιλόγιο.
- iii. Η σχέση του Ρωμαίου Λογοτέχνη με το ελληνικό πρότυπο είναι η δημιουργική πρόσληψη (imitatio) και ο ανταγωνισμός (aemulatio).
- iv. Η κωμωδία, ο τελευταίος ώριμος καρπός των Ελλήνων είναι το τελευταίο είδος που ωριμάζει στη Ρώμη.
- v. Ο Λίβιος Ανδρόνικος, ανεβάζει στη Ρώμη θεατρικές παραστάσεις με ελληνικά έργα διασκευασμένα στα λατινικά.

i.Σ ii.Λ iii.Σ iv.Λ v.Σ

Μονάδες 10

B2.a. Να βρείτε στα κείμενα λέξεις της λατινικής με ετυμολογική συγγένεια με τις παρακάτω λέξεις της νέας ελληνικής:

άνεμος (κείμενο I) animus

μιλιταρισμός (κείμενο II) miles

πλήρης (κείμενο III) plenus

κατάστημα (κείμενο IV) constituo

συλλέγω (κείμενο IV) delictum

Μονάδες 5

β. Να συμπληρωθούν οι φράσεις στα παρακάτω κενά (in medias res , carpe diem , tabula rasa, a priori , in memoriam)

- i. Αυτό που έχω να σου πω είναι .....carpe diem..... διότι κάθε στιγμή είναι μοναδική.
- ii. Όλοι λυπήθηκαν για την απώλεια του φίλου τους και κατέθεσαν .....in memoriam..... ένα σημαντικό ποσό σε φιλανθρωπικό ίδρυμα για την ανάπαυση της ψυχής του
- iii. Ο άνθρωπος δεν διέθετε την ικανότητα της ομιλίας .....a priori..... αλλά την απέκτησε ύστερα από τη πάροδο χιλιάδων ετών.
- iv. Σύμφωνα με τον Σωκράτη και τον Πλάτωνα ο άνθρωπος δεν γεννιέται .....tabula rasa..... αλλά διαθέτει γνώση μέσα του και το μόνο που χρειάζεται είναι κάποιον να τον βοηθήσει να ξαναθυμηθεί .
- v. Ο Όμηρος στην Οδύσσεια χρησιμοποιεί εντέχνως τη τεχνική .....in medias res.....

Μονάδες 5

Γ1. Να γράψετε στο τετράδιό σας τους ζητούμενους τύπους.

ea : γενική πληθυντικού **eius**

civitas: γενική πληθυντικού (**civitatum και civitatum**)

quam: δοτική ενικού **cui**

libertātis: γενική πληθυντικού (**libertatum και libertatum**)

fons: αιτιατική πληθυντικού **fontes/fontis**

consilium: γενική ενικού **consilii/ -i**

legatos: αιτιατική ενικού **legatum**

verbis: αιτιατική ενικού **verbum**

militum: κλητική ενικού **miles**

feroces: αφαιρετική ενικού **feroci**

solitudo: γενική ενικού **solitudinis**

filius: κλητική ενικού **fili**

lacrimis: αιτιατική ενικού **lacrimam**

vulnere: αιτιατική πληθυντικού **vulnera**

populum: αφαιρετική ενικού **populo**

Μονάδες 15

Γ2. α) vim : Να κλίνετε το ουσιαστικό και στους δύο αριθμούς.

Ον. vis vires

Γεν. - virium

Δοτ. - viribus

Αιτ. vim vires/-is

Κλ. - vires

Αφ. vi viribus

β) Ego tres apros feroces cepi. Να κλιθεί η συνεκφορά και στους δύο αριθμούς

aper ferox apri feroces

apri ferocis aprorum ferocium

apro feroci apri ferocibus

aprum ferocem apros feroces

aper ferox apri feroces

apro feroci apri ferocibus

Μονάδες 6

Γ3. Να γράψετε στο τετράδιό σας τους ζητούμενους τύπους.

continent : γ' ενικό Οριστικής Παρακειμένου **continuit**

stat : δοτική ενικού μετοχής Ενεστώτα **stanti**

possumus : β' πληθυντικό Οριστικής Παρατατικού **poteratis**
conlocat : γ' πληθυντικό Οριστικής Μέλλοντος **conlocabunt**
hiemare: απαρέμφατο Παρακειμένου **hiemavisse**
iubet: απαρέμφατο Μέλλοντος **iussurum esse**
remanēre : α' πληθυντικό Οριστικής Υπερσυντελικού **remanseramus**
admonet : β ενικό Οριστικής Μέλλοντος **admones**
debetis: αιτιατική πληθυντικού Μετοχής μέλλοντος στο θηλυκό γένος **debituras**
ridebis: γ' πληθυντικό Συντελεσμένου Μέλλοντος **riserint**
cepi: β' ενικό οριστικής Παρατατικού **capiebas**
laedit : γ πληθυντικό Οριστικής Παρακειμένου **laeserunt/ere**
interficit: απαρέμφατο Παρακειμένου **interfecisse**
punire : ονομαστική πληθυντικού μετοχής Μέλλοντος στο αρσενικό γένος **punituri**
deligere : γ ενικό Οριστικής Υπερσυντελικού **delegerat**

Μονάδες 15

Γ4. ea (κείμενο I) : Να την αντωνυμία και στους δύο αριθμούς στο αρσενικό γένος.

is /eius/ ei /eum /- /eo

ei (ii, i)/ eorum/ eis /(iis, is)/ eos/ eis (iis, is)

Μονάδες 2

Δ1. : «propter inopiam» Να παρατεθεί η ισοδύναμη της φράση.

de/ex inopia

Μονάδες 2

Δ2. Brutus ex vulnere dolore magno cultrum extrahit : Να εξαρτήσετε τη παραπάνω πρόταση από τις παρακάτω φράσεις κάνοντας τις απαραίτητες αλλαγές.

α) Caesar scripfit (Ο Καίσαρ γράφει) **Brutum ex vulnere dolore magno cultrum extrahere.**

β) Brutus narrat (Ο Βρούτος αφηγείται) **se ex vulnere dolore magno cultrum extrahere.**

γ) **Fertur** (Λέγεται) Brutus ex vulnere dolore magno cultrum extrahere.

Μονάδες 5

Δ4. Post trecentos annos : Να ξαναγράψετε τη φράση έτσι ώστε να δηλώνει επιρρηματικό προσδιορισμό του χρόνου .

trecentis post annis

Μονάδες 2

Δ5. in Italia : Να μετατρέψετε τον τύπο έτσι ώστε να δηλώνεται η κίνηση και η προέλευση από τόπο.

ad Italiam (κίνηση σε τόπο)

de/ex/ab Italia (προέλευση από τόπο)

Μονάδες 3

Δ6. Να αναγνωρίσετε τη παρακάτω δευτερεύουσα πρόταση .

- *etsi retia vacua*

etsi retia vacua: δευτερεύουσα επιρρηματική εναντιωματική πρόταση, η οποία εισάγεται με τον εναντιωματικό σύνδεσμο *etsi* και εκφέρεται με οριστική, γιατί δηλώνει μια πραγματική κατάσταση παρά την οποία ισχύει το περιεχόμενο της πρότασης εξάρτησης, σε χρόνο παρατατικό (εννοούμενο ρήμα: *habebam*), γιατί αναφέρεται στο παρελθόν. Συντακτικά λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός της εναντίωσης στο περιεχόμενο της πρότασης εξάρτησης (δηλαδή της πρότασης: *plenas tamen ceras habebam*). Στην πρόταση εξάρτησης υπάρχει και ο αντιθετικός σύνδεσμος *tamen*, ο οποίος προεξαγγέλλει την ύπαρξη δευτερεύουσας εναντιωματικής πρότασης.

Μονάδες 5

Δ7. Να αναγνωρίσετε **συντακτικώς** του σημειωμένους όρους των κειμένων.

sine mente: εμπρόθετος προσδιορισμός που δηλώνει έλλειψη, εξαίρεση στο εννοούμενο ρήμα (*non stant*).

frumenti: γενική αντικειμενική στο *inopiam*.

adventare: αντικείμενο στο *audío*, ειδικό απαρέμφατο.

silvae et solitudo: υποκείμενα του ρήματος *sunt* (συνδέονται με παρατακτική σύνδεση με τον συμπλεκτικό σύνδεσμο *et*).

ex vulnere: εμπρόθετος της προέλευσης (ή απομάκρυνσης) στο ρήμα *extrahit*.

Μονάδες 5

1. ☒ Ζωγράφου: Ι. Χρυσίππου 1, ☎ 210 7488030&ΙΙ. Ξηρογιάννη 10, ☎ 210 7488180
  2. ☒ Χολαργός: Φανερωμένης 13, ☎ 210 6536551
  3. ☒ Αγία Παρασκευή: Ευεργέτου Γιαβάση 9, πλατεία Αγ. Παρασκευής, ☎ 2106000031
-

Εν Δυνάμει
ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ

www.en-dynamei.gr